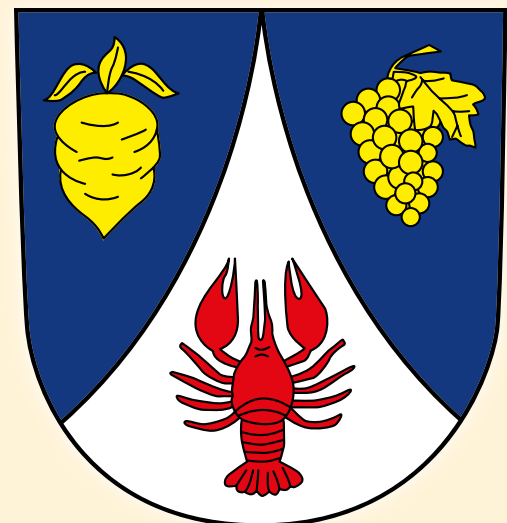
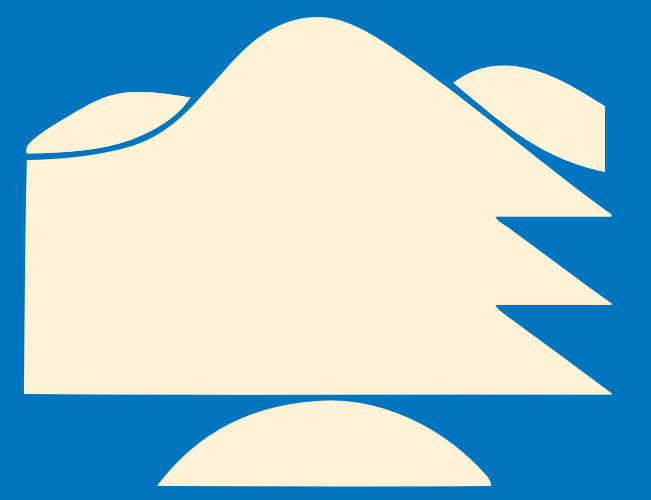

Region Slezská brána

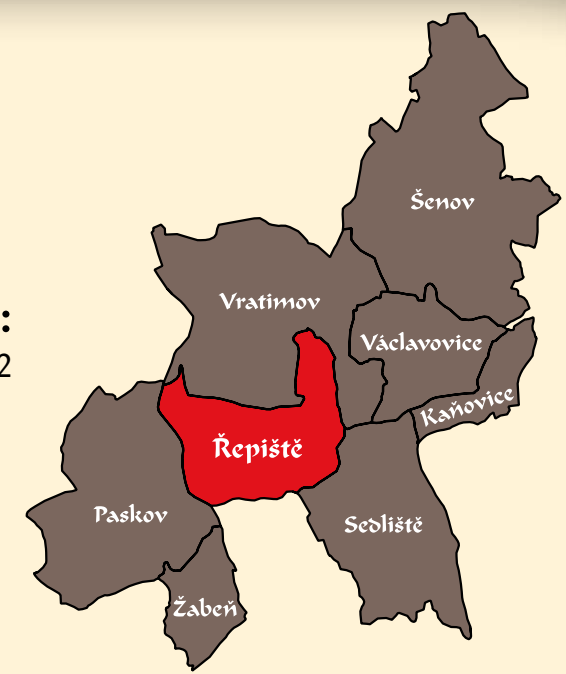
REGION
BESKYDY

Počet obyvatel
k 1. 1. 2012: 1764

Řepiště

Rozloha:
8,01 km²

Kostel svatého Michaela Archanděla

Přímo s názvem Řepiště se v dochovaných historických pramenech setkáváme až v roce 1450. Není to datum založení obce, jedná se o zmínku o obci již existující. Jak dlouho už v té době existovala, nemůžeme s jistotou určit, nicméně podle zatím platného výkladu historiků byly Řepiště založeny nejspíše na konci 13. století kolonisty z Lužice. Území, na kterém ves vznikla, patřilo totiž tehdy lužickému šlechtickému rodu Baruthů, podle nichž se také nové sídlo zpočátku jmenovalo Barutov. Název se ale nejspíš neujal a obyvatelstvo si obec pojmenovalo podle své rodné lužické obce Řepiščō.

Starší historii obce nemůžeme kvůli absenci historických pramenů nijak důkladně sledovat. Dovídáme se pouze střípky tehdejších dějů. Například, že v polovině 16. století patřila obec rodu Rudských, kteří zde zřejmě vládli velmi tvrdou rukou, neboť proti pánům a jimi předepsaným povinnostem a robotám místní poddaní několikrát povstali. Spory se řešily u těšínského knížete, samozřejmě ve prospěch vrchnosti. Roku 1596 byla Petrem ml. Sedlnickým z Choltic poblíž Řepiště založena nová osada Rakovec. V 17. století se Řepiště staly součástí šenovského panství a spolu s ním pak i majetkem rodu Skrbenských. Na konci 18. století došlo k oddělení řepištěského statku od ostatní obce, když místní dvůr koupil hrabě Josef Mistrovský, majitel sousedního paskovského panství, a roku 1787 zde založil obec Vinohrad. Krátce nato Řepiště i nový Vinohrad dostaly svého posledního feudálního pána. V lednu 1809 koupil obec spolu s dalšími statky hrabě Filip Ludvík Saint Genois, v jehož držení zůstaly až do zrušení patrimoniální správy po roce 1848.

Po pádu Rakouska-Uherska v roce 1918 se v Řepištích, k nimž už patřily i sousední osady Vinohrad a Rakovec, naplno probudily spolkové a kulturní aktivity dosud dřímající v podobě Hospodářského spolku a Odboru Slezské Matice osvěty lidové. V krátké době vznikly Sokol, DTJ či Sbor dobrovolných hasičů. Spolky se nevěnovaly pouze účelu, pro který byly založeny, ale hrály i divadlo, nebo pořádaly plesy, akce vděčně navštěvované celou obcí. Byla založena i obecní knihovna.

Kaplička sv. Floriána

Řepiště se mohou pochlubit dřevěným kostelem sv. Michaela Archanděla. Přesnou dobu jeho založení nelze dnes určit, většinou se uvádí, že pochází z druhé poloviny 15. století, první písemný doklad o jeho existenci pochází však až z poloviny 17. století. Další informace jsou velmi sporadické: roku 1654 byl kostel, tehdy zasvěcený sv. Mikuláši, odňat protestantům, roku 1688 byl přifařen k Šenovu a vizitační zpráva z roku 1808 nás informuje, že kostel je v žalostném stavu

Obecní úřad

Víceúčelová tělocvična

a hrozí zřícením. To byl více než pádný důvod pro jeho rozsáhlou opravu, při níž ale bohužel naši předkové ne zcela důsledně respektovali architektonickou výjimečnost stavby, takže kostel přišel zčásti o svůj starobylý ráz. Výjimečnost památky podtrhují ještě nově zrestaurované barokní varhany varhanáře Františka Hořčíčky z r. 1800, které jsou jedním z jeho posledních dochovaných nástrojů.

V Řepištích stála kolébka celé řady rodáků, kteří se proslavili minimálně v regionálním měřítku. Z žijících jsou to dva sportovci: cyklista Vlastibor Konečný (1957) – bronzový olympionik z Moskvy a Libor Uher (1971) – horolezec, který v roce 2007 vystoupil jako druhý Čech v historii na druhou nejvyšší horu světa K2. Z nežijících musíme zmínit především Bohumila Pavloka (1922–2002) – katolicky orientovaného básníka. Kvůli svému vyznání nejen nemohl nějakou dobu vykonávat svou původní pedagogickou profesi, ale své básně v 50. letech směl vydávat jen jako bibliofilie. Silně nábožensky založený byl i další rodák Ferdinand Stibor (1869–1956), katolický kněz. Po 1. světové válce se přihlásil k církevně reformnímu hnutí a poté se stal jedním z čelných představitelů nově ustavené Církve československé husitské a roku 1923 i jejím biskupem. V oblasti českého dramatického umění zanechal výraznou stopu Oldřich Stibor (1901–1943) – významný meziválečný divadelník, režisér Českého divadla v Olomouci, v němž inscenoval řadu ve své době mimořádných představení. Oddíl určený rodákům, kteří obec proslavili, můžeme ukončit Rudolfem Slívou (1912–1943) – válečným letcem, příslušníkem RAF.

Ač se to nezdá, v Řepištích se v minulosti dařilo i průmyslu. Po roce 1910 tu díky kvalitním ložiskům cihlářského jílu dobře prosperovaly hned dvě cihelny. Prvním výrobcem byl Jan Kubeš, druhým František Metz a výroba cihel byla ruční. Na konci 20. let pak František Metz začal cihly vyrábět strojně. Cihelně se velmi dařilo, vyráběla 5-6 tisíc cihel denně a tento počet postupně zvyšovala. Přišly ale i doby, kdy nebyl odybát a cihelna vyráběla i drenážní trubky a květináče. V roce 1948 byl podnik znárodněn a zařazen do správy Moravskoslezských cihelen, n.p. Výroba cihel v Řepištích pak pokračovala až do roku 1995.

Na území obce zasahoval dříve i Důl Paskov, v Řepištích byla vybudována výdušná jáma s těžní věží, která byla v provozu v letech 1977–2001. Poté byla věž odstředěna. Romantiku nespoutané přírody nabízí prudký svah nad železniční tratí s lesem Zaryje s charakteristickou jarní vůní divokého česneku a několika tuňkami. Na okraji lesa stojí dům zvaný Gajdula, údajně nejstarší stavba v obci, v níž býval šlechtický lihovar. Název prý pochází od toho, že selské vozy v prudkém kopci gajdovaly (lomcovaly), což znamenalo, že koně vůz neutáhli a muselo se připřáhat. Těm, co se neradi spokojí s přijatelným vysvětlením, a raději naslouchají verzím s příchutí tajemna, můžeme nabídnout nepravděpodobnou historku o loupeživém rytíři Gajdošovi, který zde měl vstup do podzemní chodby ústící na paskovském zámku.

Řeka Ostravice

Šenov

Vratimov

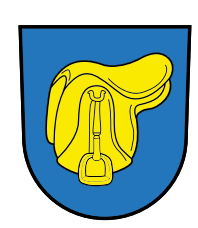
Paskov

Václavovice

Řepiště

Sedliště

Záběh

Kaňovice

Text: Tomáš Adamec | Fotografie: Miroslav Lysek | Grafické zpracování Image Studio s.r.o.

Soubor informačních plakátů „Region Slezská brána“ byl vyroben za finanční podpory Moravskoslezského kraje z dotačního programu „Podpora obnovy a rozvoje venkova Moravskoslezského kraje 2011.“